

ГОДИНА XI.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ 18.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЏИЋ.

Изази за време бављења позоришне друживе у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

МИЛОШ У ЛАТИНИМА.

Слика у једном чину,

од

М. П. ШАПЧАНИНА.

(Наставак.)

ТРЕЋА ПОЈАВА.

Милош Обилић с Баном. За њима остала српска и латинска господа. Лево, на узвишеном месту, у престојним столицама, Милош с баном. До Милоша Полихроније, одличан српски калџфер. Око левог стола стану српски витезови; за десни сто штап ошати, до ошата латинска господа, а на узвишено место госпође принципкиње — сви у старом млетачком оделу, најживописније боје. — Сви стоје на својим местима. — Мала пауза — тишина.

Бан.

Да чујемо браћо, повељу!

Полихроније.

(Стане на среду. При свечаној тишини развије дугачак пергаменаш, и чита.)

Ва Христа Бога благоверни Стефан кнез Лазар, по милости бојској самодржавни господар Србљем и „Подунавију“.

Нашем верном и племенитом господину бану од Котара и Приморја наше поздравље.

Шиљемо нашег великог војводу и властелина царства ми, Милоша Обилића, ради дохотка српског, како је уговорено и утврђено великим краљем и царем Стефаном и благочастивим краљевима нашег великог прародитељскога дома. И поручујемо у љубави вашој верности да доходак српски предате нашем посланику, којем смо издали повељу: да у име наше и наше благоверне госпође царице Милице примљене перпере преда вашој верности, да их подели: половину христовим храмовима у Приморју без разлике вере, а другу половину да преда монасима из

Свете Горе, за ваше и наше здравље, као што им је то свагда уредно издавано од наших и ваших прародитеља,

Дано у нашем двору, Крушевцу,

Лазар

Сви.

Живео цар!

Бан (говори. Сви још стоје).

Здраво да си Милош-Обилићу,
Красни орле из српскога јата!
Ја се клањам твоме Господару,
Нашем цару, српском кнез-Лазару,
Кој' нам посла тако мила госта,
Да подичи Котар и Приморје.
Здрав ми буди у мојему двору
И од срца весел' се, витеже!

Сва господа и госпође. (Кор).

Свак' нек' пева стар и млад!
Српско царство наш је град —
Кад нам дође при дан,
Нападне нас Талијан,
Римска сила, бесни дужд
И ма који народ „чужд“,
Помоћ нама даће Бог
Из Крушевца царског!
Да нам живи Лазар цар!
За пехар!

(Кучају се и шипу).

Милош.

Хвала теби од Котара бане,
Сјај-челенко кићеног Приморја.
Ја се јунак мало и постидох
Са сладости ласкаве беседе.

На мачу ми рука хитленија,
Ал' ми језик поспор, господине.
Не удем ти лепе казивати,
Ал' ти вељу са српском простотом,
И за мене и за мога цара:
Хвала!

(Сви седају.)

Једна госпа.

Зазор ми је, ал' ћу геворити.
Питала бих лепог господина,
Што нам дође из града царева:
Прошао је горе-дол Котаром,
Од чега му срце заиграло?

Милош.

Стајаш јуче на горњем бедему,
Са бедема гледах у пучину,
Сиње море у небо с' расуло,
Сунце седа, а ја му покликнух:
Аох, Боже, да веље лепоте! —
Тад ми, госпо, срце заиграло.

Друга госпа.

Сиње море својина је света,
Ал' не Котар и његово приморје:
Зар у граду, ни на коју страну,
Не замаче витенко ти око?
Овде пада велико господство
Из Напуља и поносног Рима,
Видели су сјаја и лепоте:
Ал' се нашем граду задивише!
Витези су душе плаховите:
Мораш и ти дивит' се, витеже!

Милош.

Право збориш, поносита госпо!
Водио ме господине бане (клања му се)
У садове својих прадедова:
Ту порасле смокве и маслине,
Ветар пири, а маслина мири,

Тад погледах ваше плаво небо:
Кликнух: Боже, драге питомине,
Да ми ју је пренет' до Крушевца!

Полихроније.

Па што вам је риба васколика,
Нема таке на самом Охриду,
Да су овде Жича и Дечани —
Ласно би се препостили пости.

Опат.

За то ј' боље држати се Рима,
Који вели: и пости и мрси!

Полихроније.

Добро ј', оче, и 'вако без Рима.

Опат.

Обриј браду, па како си личан,
Не би било лепшега опата!

Полихроније.

Боље пусти, да т' порасте брада:
Па да будеш игуман у Дужи.

Један Латин.

Пристајете л', браћо, на опкладу:
Дајем сваком стотину перпера,
Који виде поповске љубави!

Други Латин.

Два су попа готова парница.

Полихроније.

Лакше, лакше, брзи Латинине:
Каква дрва, онака ти гора;
Какви људи, онако свештенство!
Ми не знамо буле и вулгате,
Попрости смо, ка' што смо саздани,
Ал' ако те изневере људи,
Ласкавога и мудричког кроја,
Па зажелиш љубави и братства,
Потруди се нашем манастиру:
Ваистину, кајати се не ћеш!

(Наставиће се.)

Л И С Т И Ћ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Она је луда“. Драма у 2 чина, по Мел-
виљу с немачког превео Д. Јоксић. — „Спрема
се на бал.“ Шала у једној појави, с певањем,

по Ј. Ј. Станковском за српску позорницу у-
десно Ј.)

Драма под насловом „Она је луда“ доста
се одавна држи на нашем репертоару, а после-

дња реприза у четвртак 16. јануара била је још у толико добро дошла, што се комад последњих година није давао, а и што се Ружић и Вујићка латили били двеју главних улога. Обоје су играли с вољом и оданошћу, те су тако задатке своје решили као што ваља. — Милојевић је имао да прикаже Доктора Јолака, улогу, која иште одмерености и ноблесе у приказивању, а тога има баш нарочито у Милојевића. — Нелу је давала овога пута С. Бркићева и изненадила је публику природношћу и невезаном простодушношћу својом. — Кад још споменемо, да су и Миљковић и Ђурђевић ваљано се држали, онда можемо свој суд о тој представи скупити у једно и обележити представу ту оценом: добро.

Како горња глума није кадра испунити цело вече, то је за њим још дошла и нова једна лакрдија у једном чину и са једном особом. Наслов јој је „Сарема се на бал.“ Добриновић ју је баш с вољом изнео пред публику, али је ипак није могао спасти од пада. Смејало се, истина, до миле воље појединим екстемпорима и драстичним ситуацијама, али се у главном не може рећи, да је комад постигао икаквог успеха, јер је публика на крају остала ладна. Није дакле кадра била лакрдија та, као некад сатир-драме у старих Грка и Римљана, ни ублажити, а камо ли збрисати тужно расположење, што је на гледаоце навалила Мелвилева драма у мајсторској интерпретацији Ружићевој и Вујићкиној.

Г.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У ЗАГРЕБУ.

(„Трубатур“), Нар. Нов. пишу: „6. фебруара певала је опера „Троватор“, у којој се опћинству представиле гђице Милка Трнина и Мара Кисељакова, те тенор госп. Милани Најбоље је успела гђица Милка Трнина. Цењена наша земљакиња, која се тако прославила на другим позорницама, ужива од дуга времена највеће симпатије нашега опћинства, и то с пуним правом, јер гђица има сва уметничка својства, која јој свуда морају прибавити лепа успеха, а како ли не би у домовини. Кад је ступила на позорницу, добациване су јој са свих страна ките цвећа, између којих спомињемо особито красан венац; те овације понављаху се за читаве представе.

Како је гђица Трнина отпевала своју улогу, мислимо, да о том и нетреба говорити; та била нам је доселе сваке године прилика, да јој се не само дивимо, него да пратимо и леп напредак, који се опажа у њезиној уметничкој каријери. Овај пут приметисмо, да се глас у госпођице ојачао, неизгубив ипак ни мало милосвучности и гинкости; опазисмо и то, да госпођица своју

улогу самосталније схваћа, а знаде се и покрај читаве страсти савладати. Већ смо споменули, да је госпођица одликована бурним овацијама, а на свршетку представе није клицању било ни краја ни конца.

И госпођица Кисељакова успела је у Азучени сасвим; њезин је глас, навластито у средњим гласовима, крепак и звучан, само бисмо желели, да јој је приказивање нешто живље. Опћинство изазвало ју је поновним бурним клицањем, а добила је и сјајну киту цвећа.

Трећи гост госп. Милани, који је певао Манрика, има навластито у висини леп и крепак тенор; некоје арије отпевао је добро, но некоје слабије. Чинио нам се такођер разтресеним, те се надамо, да ће у репризи боље успети. Луну певао је г. Веспасијани свима силама свога краснога гласа, те му је опћинство бурно повлађивало; г. Теркуци заслужује такођер сваку хвалу. Зборови и оркестар, којим је равнао госп. Зајц, беху изврени.“

(„Звонар Нотрдамске цркве у Паризу,“) давао се 7. фебруара и скоро је напунио позорницу дворану. Главна пажња била је обраћена новом члану нашег драмског особља, госп. Љуби Станојевићу, који се латио тешке насловне улоге. Г. Станојевић је симпатичан појав и кад се узме на ум, да се тек од три године упознао са позоришним даскама, можемо по синоћњој његовој игри рећи, да ће домаћа драматска уметност имати у младом уметнику врена представника. Наравно наш млади уметник ваља ће још да се приучи многом чему, у првом реду модулисању његовог моћног гласа и гестикулацији. Али се на први поглед види да учи. Мимику има већ приличну. Млади уметник истакао се својим и даром и маром, те му је опћинство бурно повлађивало, особито у тешком за уметника призору — у кули нотрдамске цркве. Госп. Станојевић може то узети озбиљно као ободравање на даљи устрајни науч и рад, па ће у приказивачкој уметности дотерати дотле, да буде достојан унук драматског јубилара-песника.

Од осталих приказивача споменути нам је гђу Рајковићку-Димитријевићку, која је била живахна Емералда. Г. Стојковић трудио се, да задовољи у улози Феба, али могао је бити бољи; — исто тако је г. Брани с муком савлађивао тешку улогу Фрела. Гђица Грбићева као Жервеза није у своју улогу улила довољно осећаја, а у лудилу на крају прве слике била је непотпуна како у гласу тако и у игри. Сама пак представа могла је у опће бити мало живља.

У Загребу.

— рп —

Издаје управа српског народног позоришта

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

22. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТИЛАТЕ

У НОВОМЕ САДУ У ЧЕТВРТАК 30. ЈАНУАРА 1886.

Први пут:

ГРАДИЊА И СИН МУ НЕМАЊА.

ИСТОРИЈСКА ТРАГЕДИЈА У 5 ЧИНОВА, НАПИСАО МИТА ПОПОВИЋ.

ОСОБЕ:

Градиња, краљ српски	Миљковић.
Ирина, његова жена	С. Вујићка.
Немања, градињин син од прве жене	Ружић.
Ђорђе, иринин незаконити син	М. Максимовићева.
Звездана, градињина рођака	Л. Хаџићева.
Мрђен, } великаши	Десимировић.
Војислав, }	Марковић.
Никефор, Грк, краљев саветник	Лазић.
Филемон, Грк, краљев саветник	Васиљевић.
Божана, придворкиња, иринина пријатељица	З. Милојевићка.
Посланик грчкога цара Комнена Манојла	Петровић.
Градињин гласник	В. Димитријевић.
Никон, Грк	Банић.
Први грађанин	Петровић.
Други грађанин	Кестерчанек.

Народ, деца, војници. — Збива се у српској престоници и околици. Време: 1159. године.

У суботу 1. фебруара: „КОНЦЕРАТ г. ДУШАНА ЈАНКОВИЋА, ликовође српског певачког друштва у Руми, уз суделовање српске народне позоришне дружине. —

За тим: „ТРАЖИ СЕ ВАСПИТАЧ“. Шаљива игра у 2 чина, с немачког превео М. Х. С.

Улазнице се могу добити у писарници позоришној од 9—12 пре подне и од 3—5 после подне, а у вече на каси

Ко од наших поштованих претплатника жели своја места и за ову представу задржати, нека се изволи тога ради пријавити у писарници позор. најдуже до 11 сахата пре подне,

ПОЧЕТАК У 7¹/₂ А СВРШЕТАК У 10¹/₄ САХАТА.